

דפי יגור

יום ו', ט"ז בשבט תשפ"א, 29.1.2021, גיליון מס' 4997

1. הצעת ירון שמיר וחברים בנושא מיסוי

בועז אוהנה: אמנם הצעת ירון קיבלה הכי הרבה קולות (45%), אבל 55% המצביעים הנותרים לא הצביעו עבורה ולא רוצים בהורדה דרסטית של מס האיזון. המזכירות הצליחה להוריד עד עכשיו כל שנה מיליון ש"ח וחצי מהמס שמשלמים החברים, ולכן אי אפשר להגיד שהיא לא מובילה התייעלות ביגור. יש הרבה צרכים בקהילה. השנה היו הרבה מעברי דירות, מצב הדירות ידוע. כל דירה שמתפנית יגור משפצת. התשתיות עדיין באחריות יגור ואני מקווה שכך גם יהיה בעתיד. לא נכון להציג את הצעת המזכירות "כמנוגדת לרצון הציבור", מלבד הקבוצה, שהיא, כמוכן, לגיטימית לגמרי, ורוצה בהורדת המס לעצמה. לנוכח המצב במדינה והשבריריות שלנו עלינו להיות ערוכים להוצאות בלתי צפויות. אין ויכוח על הצורך בהורדה הדרגתית של המיסים. הצעת ירון דרסטית מדי. הצעות ירון לקיצוצים נוספים "לא יחזיקו מיס", או שנסיים בגרעון או שנצטרך לקחת ממקומות אחרים. מיסים שהורדנו כבר לא יחזרו, ולכן התהליך צריך להיות זהיר והדרגתי, מדי שנה, בדיון מסודר ואחראי. יש שיאמרו אנחנו כבר שלוש שנים בשינוי, בעיניי אנחנו רק שלוש שנים בשינוי, והראיה הנכונה, לדעתי, היא ש"ירק התחלנו", והשינוי הוא תהליך ארוך, הדורש סבלנות והסתגלות ממושכת. צריך לקחת בחשבון שקצב הורדת המיסים לא תואם למרבית החברים ביגור את קצב הגידול בהוצאות/הפחתת הסבסודים, לכן נדרש להתקדם עקב בצד אגודל.

אבישי שורש: אני לא מבין את גישת המזכירות וועדת אסיפה. תוכנית המזכירות אושרה ב-83%, כלומר כל הצעה אחרת החורגת מהמסגרת דינה להיפסל. ולכן הצעת ירון היתה צריכה להיפסל מראש. הצעה של ירון היתה חייבת להיות הצעה שלמה, דהיינו, לכלול את הקיצוצים שיממנו אותה, וכך גם להגיע לקלפי. אני מסכים עם ירון שהקיצוץ במיסים שמציעה המזכירות אינו מספיק. לדעתי, היה צריך להקטין את מס הקהילה ולא את מס האיזון. די בשינוי קטן במס הקהילה, לאור ההיקף הגדול שלו, להשיג חיסכון גדול הרבה יותר מהקיצוצים שירון מציע. אני קורא לציבור להתנגד לה משתי הסיבות: ההליך הלא תקין, והקיצוץ המוצע שהוא על דעת קבוצה קטנה ולא פרי דיון ציבורי.

עמית שילה: סדר הדברים הנכון היה שקודם נדון במס, ונביא את הקיצוץ בתוכנית המסגרות. לא עשינו זאת כדי לא לעכב את אישור תוכנית המשק, ויתכן שטעינו, מכל מקום הודענו שהצעת ירון, במידה ותעבור, תצטרך לכלול גם את המקורות שיממנו אותה.

אבישי שורש: בזה שאפשרו להגיש הצעה החורגת מהמסגרות, פגעו וגרמו אי צדק להצעות שכן נזהרו לא לחרוג מהן, ודי בכך לפסול את כל המהלך.

גבי קרדוש: על אף הבקשות שלי לאורך השנה, לא נערך דיון ביגור על המשך ההקטנה במס האיזון. בנוסף לכך, המזכירות וועדת אסיפה אפשרו את הגשת ההצעות החלופיות עם כל הבעיות, לפחות בהצעת ירון, אחרי אישור המסגרות בקלפי. חייבת להיות

הפרדה ברורה בין הדיון במס איזון ובין הדיון במסגרות תוכנית המשק. הדיון שלנו, עכשיו בזום, עם מספר החברים הלא גדול המשתתף (30 מתוך 850 חברים ביגור), יוצר סכנה של מחטף. השיח מתקיים בעיקר ברשתות החברתיות. כתוצאה מהקורונה ומהבעיות הטכנולוגיות של שיתוף החברים בדיון בזום, האירועים סביב אישור הקיצוץ במס האיזון דומים לאירועים סביב הבחירות בארה"ב ובישראל. מציע לעצור את הדיון ולהמשיך אותו לאחר שמדינת ישראל תוריד את הסגר ותתאפשר אסיפה פתוחה. המסגרות אושרו ולכן אין דחיפות בקבלת החלטות. אני מצפה שלדיון הפתוח תחת הכותרת "מדיניות המיסים ביגור", ירון, ואולי גם חברים אחרים, יביאו לא רק את הקיצוץ הקרוב, אלא גם השקפת עולם ביחס להמשך התהליך, האם הם רוצים, למשל, להגיע למצב של אפס מס איזון וכיוצא בזה.

אמנון מאירי: לגבי, הצעה כזאת היית צריך להביא לפני הדיון בתוכנית המסגרות. משמעות ההצעה של גבי פתיחה מחדש של הדיון בתוכנית המסגרות.

אייל בן דוד (בעלה של רוני טנא): ההצעה של ירון הגיעה למזכירות לפני חודש וחצי. היא לא מחטף. מה גם שמעל 200 איש השתתפו בהצבעה. חוץ מזה, השינוי לעומת הצעת המזכירות לא דרמטי ולא הסטרי או גורלי. צריך לראות את הדברים בפרופורציה.

הצבעה (בזום) על ההצעה לסדר של גבי קרדוש להפסיק את הדיון. ההצעה נפלה.

אבישי שורש: מבקש שוב לפסול את ההצעה של ירון בגלל החריגה מתוכנית המשק.

ירון שמיר: אנחנו הצגנו את ההצעה בתוך הדיון במסגרות ובמהלכו. הדרישה מאיתנו היתה להציע מקורות עבורה בתוך התוכנית שאושרה, וזה מה שעשינו, ולכן המהלך תקין לחלוטין. אין כאן בעיה, אין פלונטר ויש רוח גבית מהציבור. אני לא חורג! הבאנו את ההצעה שלנו, כדי שתהיה בדיוק בתוך המסגרת.

עמית שילה: אפשר לראות בהצעת ירון הצעת "תיקון לתוכנית מסגרות" וזה לגיטימי.

אבישי שורש: רק המזכירות יכולה להביא הצעת תיקון לתוכנית מסגרות, או שתובא הצעה פרטית עם 83 חתימות של חברים המבקשים את תיקון התוכנית.

גבי קרדוש: הדיון לא על מספרים אלא על הדרך. תוך שנתיים ירד מס איזון מ-60% ל-40%. צמצום של 3 מיליון ש"ח בהכנסות לקהילה עם השפעות על כל מעגלי החיים - תרופות למבוגרים, חינוך לילדים, בנייה ותשתיות, נוי וכל השאר. הכנסות עובדי החוץ בשלוש השנים האחרונות גדלו ב-6 מיליון ש"ח לשנה, סה"כ כ-18 מיליון ש"ח. אנחנו בשנת קורונה הטורפת את כל הקלפים וקשה מאוד לחזות את העתיד הקרוב והרחוק. הצעת ירון והקבוצה שאיתו כוללת הפחתה של 10% בהכנסות יגור ממס האיזון לא מתאימה לעת הזאת. חשוב לי לדעת מה השקפת העולם שמאחוריה ועד כמה הם שואפים להוריד את מס האיזון בראייה למרחוק. מדובר במחטף באמצע הקורונה,

ישיבת אסיפה

אייל בן דוד: שנת קורונה מאחורינו, אנחנו יודעים איך זה משפיע. אין הצדקה להפחדה סביב זה. בהצבעה על התוכנית השנתית השנה משמעותית יותר חברים מאשר בשנה שעברה, לכן ברור שלא מדובר במחטף. החברים עירניים ושותפים. הדיבור על "הצעה לא אחראית" לא מדויק, ההבדלים במספרים בין ההצעות לא משמעותיים, 300 אלף שקל מתוך תוכנית של 40 מיליון ש"ח, זה מינורי. ההצעה של ירון מאוד זהירה, ואין מה לפחד ממנה או להפחיד.

איריס בירמן: מי שגר בשיכונני מעבר יודע שהחריגות בבניין היו מוצדקות, שהמצב שם בלתי נסבל ולא שם צריך לקצץ.

עמית שילה: לא צריך לעשות משפטיזציה של החיים כאן. לא צריך לחפש עורכי דין ולהשוות ליקויים או בעיות בדיון לעבירות פליליות. אנחנו מתקדמים לאט. ידענו שיהיו ויכוחים סוערים. ההצבעה תדרוש רוב של שני שלישים פלוס קול אחד. במידה ולא תגיע לרוב הזה, תעלה להצבעה הצעת המזכירות שהיתה במקום השני בהצבעה הקודמת, ואם לא תעבור תעלה הצעת שלמה מורן. הצעת אבישי לא תעלה, כי התנגדו לה יותר משתמכו בה.

אייל בן דוד: לאיריס, ההצעה של ירון לא מדברת על קיצוץ התקציב, אלא על הקטנת הגידול שלו.

באמצע הסגר. אולי המטרה של הקבוצה להוריד את מס האיזון לגובה שהוא "לעג לרש" וה"הקוזאק הנגזל", האם אנו רוצים להגיע לשם? הכנסות הקבוצה שירון מייצג מקבילות לעשירון התשיעי והעשירי במדינה. רובם מעל גיל 45, בדירות קבע, לאחר שהילדים גדלו, כל שצברו הנו מנכסי הקהילה, וקוראים לכל שאר חברי הקהילה "או שתעבדו יותר קשה או שתתיעלו!". אם כל כך חשוב להם לייצל את יגור, שיקימו צוותי עבודה, שישבו בצורה מסודרת ושקולה לאורך כמה חודשים ויביאו הצעות מנומקות, שקולות ומאוזנות. זה גם המסר של המזכירות לקבוצה הזאת, "לאן ולמה אתם רצים?". חכו קצת, נגיע לפסח, נהיה אחרי הקורונה, נוכל לעשות דיונים וחוגי בית. המשמעות של הריצה המטורפת להורדת מס האיזון והשארית מס הקהילה כמות שהוא, הרבה יותר גדולה ממה שאנשים משערים. ולכן, צריך להתאחד, לתמוך בהצעת המזכירות, שהיא סבירה, שקולה, זהירה, מנומקת ולוקחת בחשבון את השנה הבלתי צפויה הזאת. כדי לשמור על החברה הזאת ועל הערכים הצודקים שלה, חייבים לקיים דיון ציבורי שיבטיח שתקרת מס האיזון לא תרד מ-30%. המחקר בקיבוצים בהם אין מס איזון חושף את המצב שבו חברי הקיבוצים הללו לא משלמים ולא משתתפים באופן אישי בכל מס איזון עבור מערכות החברתיות סוציאליות שלהם בקיבוץ.

אחזקות יגור ישיבה מיום 21.12.2020

3. סיכום ועדכון על סך הפעילויות על ידי יו"ר לגין, זאב וורמברנד.

תמצית הדיון: זאב תיאר את השתלשלות העניינים שהביאה לבחירת המנכ"לים החדשים. הושם דגש על השינויים הקורים בחודשים האחרונים בכוח האדם בשני המפעלים. זאב הדגיש במיוחד את מחויבות החברה להשארית חברי יגור במפעל וקליטה של עתודה צעירה מיגור לתפקידי מפתח בלגין - טובופלסט.

4. דיווח: סיור במפעל טובופלסט עם לירן זך (מנהל הייצור).

תמצית הדיווח: לירן סייר עם חברי ההנהלה במפעל. הציג בפניהם את החידושים ואת פעולות המפעל בשוטף.

5. דיווח: סיור בלגין אריזות עם מתן בניסטי (מנהל התפעול).

תמצית הדיווח: מתן סייר עם חברי ההנהלה במפעל.

(דיווח ערוך, לא פרוטוקול)

1. הכרות עם מנכ"ל טובופלסט יואב גרינברג והצגת פעילות ותקציב טובופלסט ל-2021.

תמצית הדיון: יואב הציג את עצמו בפני חברי ההנהלה. כמו כן סקר את פעילותו בטובופלסט בחצי שנה בה הוא מכהן כמנכ"ל. יואב הציג את תכנית העבודה לשנת 2021, הן בטובופלסט ישראל והן בחברה בבולגריה.

2. הכרות עם מנכ"ל לגין אורי שפי והצגת פעילות ותקציב לגין ל-2021.

תמצית הדיון: אורי הציג את עצמו בפני חברי ההנהלה. כמו כן סקר את פעילותו בלגין-אריזות בחמישה החודשים, בהם הוא מכהן כמנכ"ל. אורי הציג את תכנית העבודה של לגין-אריזות לשנת 2021. במסגרת תוכנית העבודה ל-2021 יושם דגש מיוחד על נושא ההתחדשות והוספת מוצרים חדשים לחברה.

הצעה להפחתת מיסוי - הצעת ירון שמיר וחברים
נגד 369 (58.95% מכלל המצביעים)
בעד 254 (40.58% מכלל המצביעים)
ההצבעה לא עברה, הצעת המזכירות תובא להצבעה נוספת.

כוחה של הקהילה

להיות בבידוד זה קשה שיחה עם גילי ואיל הלפמן על התמודדותם כמשפחה בבידוד לאחר שאייל נדבק בקורונה רוחלה סגל

"היה לא קל", הם אומרים, "מאתגר", מוסיפים בחיוך קל. "למדנו להעריך את מה שיש לנו ביום-יום. למזלנו שיש לנו אחד את השני. זה נשמע קיטשי, אבל זו האמת. תמיד טוב שיש פרטנר שאפשר להתחלק איתו. זה נותן כוח להמשיך גם אם הוא לא בדיוק נוכח באופן פיזי".

איל הלפמן עבד מספר שנים כפרמדיק, למד באוניברסיטת תל-אביב והוסמך כאח, חודשיים לפני התפשטות הקורונה בארץ. היום עובד בבית"ח רמב"ם במחלקת טיפול נמרץ.

גילי, אשתו, מרפאה בעיסוק. למדה ארבע שנים ריפוי בעיסוק באוניברסיטת חיפה. בימים אלה - עובדת במעון לילדים על הרצף האוטוטיטי בגילאי שנתיים-שלוש.

לזוג שני ילדים: עוז (6) וצור (3). עוז בגן אורן וצור בגן כרמל.

שניהם עובדים במקצועות המוגדרים כחיוניים במערכת הבריאות והחינוך. למרות שבמקומות כמו בית החולים רמב"ם נוקטים בכל האמצעים כדי להגן על אנשי הצוות הרפואי מפני הידבקות בקורונה, "יום אחד", מספר איל, "הרגשתי בבוקר לא כל-כך טוב. לא חשבתי על קורונה, אבל בבדיקה נמצאתי חיובי". גילי שהייתה כבר בעבודה נקראה חזרה הביתה, אספנו את הילדים מהגן והתארגנו בבית. איל הסתגר בחדר השינה, בימים הראשונים היו לי כאבי ראש, בעיקר, הוא משחזר, "רוב הזמן ישנתי והחזרתי לעצמי את כל מה שהפסדתי בשנה האחרונה", וגילי שהייתה עם הילדים טיפלה בו בהתאם לתנאים החדשים, כלומר, דאגה לכל צרכיו מבלי להיכנס לחדר בו הוא היה מבודד. אין ספק שלהיות "משפחה במצור" זה אירוע שנוחת במפתיע, ואף אחד לא מחכה לו.

"למזלי הטוב", אומרת גילי, "אף על פי שלא התכוננת לביקור הקורונה הביתי שהסגר השלישי מתקרב והזמנתי חומרי יצירה כמו גבס, מדבקות, חרוזים צבעוניים בריסטולים וכד'. וזה כמובן עזר להעסיק

את הילדים בסגר. מאידך, הבידוד בין ארבע קירות מטבעו קשה לכולם. השינוי הזה מחייב לא רק סבלנות, גם הכלה לרגעים של דאגה, געגועים לחברים, לגן, לחופש, בקיצור לשיגרה פשוטה של חיים נורמלים. באופן כללי השתדלנו לשמור על סדר-יום", היא מוסיפה, "אחרי הקימה, הם עזרו להכין את ארוחת הבוקר ולערוך את השולחן. ברגעים שנמאס מהיצירה הוצאנו מזרונים ועשינו גלגולים, קפצנו, רקדנו ושרנו. לילדים היה מאגר מדהים של ערנות ומרץ וזה חייב אותי להיות כל הזמן איתם ולצידם". וכל אותו הזמן, איל היה נוכח נפקד.

"השתדלנו מאוד להפריד כוחות ולשמור על הכללים כנדרש (לפחות בהתחלה)", היא מוסיפה בחיוך, "אבל... הסקרנות והגעגועים גברו, והילדים מצאו את הדרך לאיל. זה התחיל בהצצות חטופות, והמשיך בשהייה שהלכה והתרחבה (כמובן עם מסכות ושמירה על מרחק). לקראת סוף הבידוד גם לי כבר היה קשה להתנגד והצטרפתי לחגיגה". כשהורשו להיכנס לאיל, נעשה המצב טיפה יותר קל. כעת העסקת הילדים הפכה לבילוי משפחתי. איל היה לוקח את הגיטרה וכל המשפחה הייתה שרה. "אפילו חיברנו שיר ששיקף את מצב רוחם של הילדים", הם מוסיפים בגאווה. "המזל הגדול שלנו", אומרת גילי, "שהיה לנו אחד את השני. בערבים לאחר שהילדים הלכו לישון, פיתחנו הרגל להיפגש משני צידי הדלת המפרידה, לשבת עם מסכות, כוס בירה ולשוחח". על מה? "על מה לא", אומר איל, "על העייפות, על הדאגה אחד לשני ולילדים וליום המחר, על הקשיים של הסגר, על הגעגועים לשיגרה ואחד אל השני, ובכלל. אגב את השיר שחיברנו לקחה חברה של גילי, מטפלת במוסיקה במעון שבו היא עובדת, חיברה לזה לחן והשיר קיבל כנפיים והפך להמנון משפחתי אצלנו".

פגשתי אותם, לאחר שהחיים במשפחת הלפמן חזרו לשיגרה. "בסופו של דבר אפשר לומר שעברנו את הבידוד, הן כזוג והן כמשפחה, בשלום", הם אומרים ומוסיפים, "לא היינו לבד. לאורך כל הדרך הרגשנו את כוחה ותמיכתה של הקהילה ביגור".

בפייסבוק כתבה גילי: "אין לי מילים להביע את ההתרגשות וההודיה שלנו מההתגייסות של כל הקהילה הזו בזמנים כל כך מורכבים. אנחנו מוקפים באהבה ודאגה מכל כיוון: בועז אוחנה-רדרס - על ההתעניינות ועל העזרה מסביב. לגיל הרך והגנים על הביקורים, הטלפונים והפינוקים. זה מאיר את היום שלנו ושל הילדים שלנו. לכל חברינו האהובים שעוזרים עם כל הסידורים מסביב והפינוקים ולשכנינו המקסימים. בימים קשים אלה אתם האור. תודה לכולם!"

באמצע השבועיים הראשונים של הסגר, פגשתי את תמי עוז, הגנת של עוז הלפמן. לפני הפגישה עברתי ליד הגן. הגן היה ריק וקולות הילדים לא נשמעו ממנו. דרך החלון ראיתי שהמשחקים נשארו מסודרים במקומם. דלת הגן הייתה סגורה. "זה לא כל כך נעים לראות גן סגור" כתב יונתן גפן והלחין יוני רכטר, וזה

באמת לא כל כך נעים. תמי שומרת על קשר עם הילדים בכפוף למגבלות הסגר. היא מספרת בחיך, שבסרט שנשלח מהמשפחה לגן, אמר עוז "כל הכבוד לחברים שלי". תמי מוסיפה: "עוז שיתף פעולה מאוד יפה. שיחקנו 'חפשו את המטמון', הילדים שרו לו שירים הכול לפי בקשותיו. מערכת החינוך כולה נמתחת ועושה הכול להקלת הבידוד על הילדים. הכול ברגישות ומתוך הקשבה לילד, כי יש גם כאלה שמתביישים. חשוב לכבד כל ילד בהתאם לרצונו והרגשתו". כגננת ותיקה היא רואה ושומעת לא רק את הילדים גם את הוריהם, אבל כמובן הילד במרכז. על שמירת הקשר עם הילדים בעזרת ההורים היא מספרת, כי באחת הפעמים היא התבקשה לשלוח למשפחה בבידוד את המתכון לאפיית חלות בגן. "יש חשיבות רבה בשמירה על הקשר עם הילדים שנכנסים עם הוריהם לבידוד", היא אומרת, "כשאנחנו שומרים על קשר תוך הקפדה על מילוי המגבלות שהוטלו עלינו בעקבות המגיפה, אנחנו מעבירים לילדים (משני צידי המתרס) מסרים של אכפתיות ורגישות לזולתם וגם של אזרחות טובה. הילדים בבידוד מרגישים שלא שכחו אותם ויש להם לאן לחזור".

"זה לא גל", נכתב בעיתון על התפשטות הקורונה, "זה צונאמי". אין ספק, הקורונה משדרת לכולם שהיא עדיין כאן והחיסונים עוד לא הביסו אותה. "אתמול חשבת שכולם הבריאו ואנחנו ירוקים", אומר בועז אוחנה, "והיום קיבלתי הודעה על חולים מאומתים חדשים ועוד עשרות אנשים שחייבים להיכנס לבידוד". גל יורד וגל עולה, וכל פעם גבוה יותר, מפחיד יותר. בעברית נוספו מילים חדשות כמו "סגר", "בידוד", "נגיף" ואפילו "המסכה" שינתה פניה, והיא לא רק עולה על הפנים בפורים. משפטים כמו "קורונה זה מפחיד", "שמח לחזור" אינם קלישאה זה ביטוי להחלמה וחזרה להרגלים המוכרים, בגן בעבודה ובכלל. בזמן כתיבת השורות האלה, גם תמי נכנסה לבידוד. והשיר היפה של משפחת הלפמן, יתכן ויהיה המנון למשפחות נוספות:

להיות בבידוד זה קשה קפצנו כבר על כל הרהיטים קראנו כבר את כל הספרים נגמרנו כל חומרי היצירה נקנה עוד בחזרה להיות בבידוד זה קשה.	להיות בבידוד זה קשה שיחקנו כבר בכל המשחקים השתוללנו על כל המזרונים קיבלנו את כל הפינוקים	להיות בבידוד זה קשה להיות בבידוד זה קשה אולי נשתה הרבה קפה נאכל גם שוקולד אחד ועוד אחד
--	---	--

המגבלות הבריאותיות", אין ספק שנוכחותה של הקורונה מכבידה ומדכדכת ואף על פי כן רואים באופק פס של תקווה. לא בגלל שהקורונה הולכת לעזוב אותנו, אלא בעיקר מפני שאנחנו לומדים לחיות איתה, הן כקהילה והן כפרטים. לפני הרבה שנים, בשיחה על דיירי בית אחווה והטיפול במבוגרים, אמר דייר מנחם קליין (היה רופא ביגור): "יגור נותנת גג לכל

האור שבקצה המנהרה שאלות ותשובות לצוות בריאות ורווחה רוחלה סגל

"אנחנו חושבים שתקופת הקורונה הוכיחה מעל כל ספק כי יגור בשינוי חסינה לא פחות מיגור השיתופית בכל הקשור לערבות הדדית", אומרים חברי ועדת בריאות ורווחה.

כמעט שנה חלפה מאז התבשרנו על קיומה של הקורונה אי שם בהוואן שבסין. מאז היא פולשת בלי מעצורים, מפתיעה כל פעם בכוח ההשתנות שלה, למרות המאמצים הניכרים בכל העולם לתהות על קנקנה ולהוריד אותה מסדר היום. מן אורח לא קרוא שנכנס לעולמנו ומכתיב קודים חדשים בחיים. על ההתמודדות עם המגפה והשלכותיה, אחראים ביגור, צוות צחי"י אליו קשורים צוותי בריאות ורווחה, החינוך, התרבות והמרפאה. אלה הם כיפת הברזל שלנו. הם מנתבים ומרגיעים את החולים באופן אישי וגם את הציבור בכלל.

"הכי קשה לי זה הניתוק מהחברים והבדידות", אמרה אחת החברות המבוגרות, "רוב חבריי כבר מעבר לגדר ואני מתגעגעת פשוט לצאת ולהרגיש משוחררת וחופשיה מכל

אדם חולה. היא דואגת לו לשירות רפואי, למזונו ולהתאמת המקום לצרכיו. אבל החולים צריכים לצד התרופות את המגע האנושי ואת זה צריכים לתת החברים ולא רק ועדות". נזכרתי בדבריו, כשראיתי את ההערכות של צוות בריאות ורווחה, בעיקר בגל השלישי, שהוא גבוה ומאיים יותר, עוקף חיסונים ומכניס חרדות וחוסר ודאות לגבי העתיד בשנה הקרובה. במקום הזה נכנסת ועדת בריאות ורווחה ומנסה לסגור את הפינות. "שואלים אותי מה את עושה בוועדה?" אומרת דליה שוחר. "אני לא כל כך יודעת איך לענות על השאלה הזאת. אנחנו עושים הכול. העבודה שלנו היא עם אנשים חיים. יש לנו קו פתוח לאנשים שחשים מצוקה. תאמיני לי, אנחנו לא מסתכלים על השעון, כי דווקא במצב הזה שנחת על כולנו כמו רעם ביום בהיר, אנחנו מרגישים את חשיבות התפקיד שלנו".

אחרי התלבטויות הציע איל שאני אנסח שאלות והוא יחד עם הצוות יענו במשותף על השאלות. אז התברר שאני לא כל כך יודעת לעשות את ההפרדה בתחומי האחריות של כל אחד מצוות צח"י ומה בכל זה תפקיד ועדת בריאות ורווחה בפאזל הרחב הזה של צוות החירום היישובי. מזל ששאלתי.

חברי צוות בריאות ורווחה הם: שרה'לה טנא, דליה שוחר, מיכל שמיר, נתן טלמור, ללה שניידר, לודמילה יעקוביביץ, יצחק שרון ואיל שריג המרכז. רובם היו בוועדה עוד לפני פרוץ המגיפה. ולכל אחד מהם היה וישנו תחום ותפקיד מוגדר וקבוע בשוטף, אבל בשעת הצורך המאמץ הוא משותף וגם חלוקת העבודה בהתאם.

כמה חולים יש היום וכמה מבודדים?

המספרים משתנים כל הזמן. אפשר לומר כי מתחילת המגפה היו ביגור כ-50 מאומתי קורונה וכ-400 מבודדים לאורך הדרך.

מרגע קבלת הידיעה על חולה מאומת כיצד הוועדה פועלת?

במידה ויש אדם או משפחה שנכנסו לבידוד או מאומתים, אנו בודקים אם יש משפחה או חברים ביגור שיכולים להביא אוכל ושאר מצרכים. במידה ולא, מישהו מאיתנו ילווה את האדם או המשפחה עד שיוכלו לחזור לחיים רגילים. מעבר לכך, בדרך כלל משתדלים שתמיד מישהו מאיתנו יצור קשר טלפוני לבדוק אם צריך משהו ומה המצב.

כיצד אתם משולבים במערך של צח"י?

הוועדה עובדת בשיתוף עם בועז כמזכיר ושאר חברי צוות צח"י, עם המרפאה וד"ר סמדר בראשה, וכמובן עם הרווחה של המועצה דרך רותם העו"סית. בנוסף, אנו עומדים בקשר עם קב"ט המועצה לגבי הנחיות רלוונטיות לתקופה זו. מעבר לפעילות השוטפת לכלל חברי יגור המוזכרות בתשובות שלנו, ראוי לציין כי לאורך כל תקופת הקורונה, נתן טלמור הגביר את מגוון הפעילויות לגימלאים דרך יגור ודרך דורות, ללה שניידר המובילה את "אגרסול", פתחה והוסיפה עבודות, כמו תפירת מסכות בתחילת המשבר, מה שאפשר לעוד חברות וחברים להצטרף לאורך כל התקופה. וכמובן, יצחק שרון המסייע בהסעות חברים והובלות מצרכים בזמני הסגר והבידוד.

האם אתם מרוצים מעבודת הוועדה?

אנחנו חושבים, וגם שומעים מחברים, כי הוועדה בהחלט

עובדת ועבדה נכון. לקח לנו קצת זמן בסגר הראשון להתאים עצמנו לכל החוקים והמגבלות שיצאו, ומאותו רגע אנחנו מתעדכנים וגם בודקים את עצמנו מה עוד ניתן לעשות והיכן להשתפר. נקודות האור בעבודתנו הן היכולת להיות ברגע הנכון במקום הנכון, למען חבר או חברה, שברגע אחד סדר יומם השתנה (לפחות לשבועיים, אם לא יותר), כדי לעזור להם ולהעביר להם מסר שאנחנו איתם. אחת הדוגמאות לכך הייתה להביא כמאה אנשים לחיסון נגד הקורונה בבית אחווה, לאחר חיסון הדיירים שם. אפשר לומר שנפלה לידינו הזכות להיות בשעת משבר גדולה כל כך ולתמוך במי שצריך. מאידך, נקודות החולשה הן לראות שלא תמיד יש לנו מספיק ידיים בשביל לעזור לכולם, ונדרשת עזרה של מתנדבים. אי אפשר להתעלם גם מכך שבמקביל יש לפעמים גם רגעי שחיקה ופסימיות. אחרי הכול גם לנו יש משפחות, דאגות וגם חרדות. אבל בסך הכול משתדלים תמיד לראות את חצי הכוס המלאה. רק ככה ניתן להתגבר על העייפות והאכזבה, שהם החצי הנסתר והאפל בעבודתנו. את שואלת על מגע אנושי. הוא קיים בסמול-טוק כל הזמן. בעת ההסעות של האנשים ממקום אחד לשני, טיולים, מפגשים אקראיים בדרך, כשמצלצלים לברר מה נשמע ואיך מסתדרים בבידוד ובכלל בתקופת הקורונה, בהקשבה לחבר ואפילו בשתיקה מתוך הזדהות. כי לפעמים, לצערנו, קצרה ידנו מעבר לכך.

איזה משובים על עבודתכם אתם מקבלים?

אנו מקבלים משובים חיוביים, בשיחות עם חברים וגם בכתב. רוב התגובות מאוד מעודדות ומבטאות תודה והערכה, לנו ולצוות צח"י בכלל. בפייסבוק כתבה שושן לוי-מדלינגר, שבנה אובחן בטעות כחולה מאומת בקורונה וכל המשפחה, שערב קודם לכן נפגשה, נכנסה לבידוד:

"בשנת 1946 אבא שלי היה בן 10.5 בערך וכבר עבר תלאות רבות כולל מלחמה, רעב, איבוד אב ואם ועוד דברים רבים שגם אם הייתי יודעת מהם לא הייתי יכולה לתפוס אותם. דרכו הובילה אותנו למסע באוניה לישראל ולשהייה כשבועיים בעתלית. במאי אותה שנה הוא ובני קבוצת "דרור" אליהם הצטרף הגיעו לקיבוץ יגור. כאן הם התקבלו בחגיגות ובחום - קבלת פנים בעיגול עם פרחים וחברי קיבוץ בבגדי עבודה, חדר האוכל היה ערוך, אמרו להם שחיכו להם, שהם הגיעו הביתה. ההתרגשות והכרת התודה שחשו אבי וחבריו הייתה עצומה. והוא לא שכח אותה עד יומו האחרון.

הסיפור שלי שונה מאוד כמובן. אבל השבוע גם אני זכיתי להרגיש את עוצמת החיבוק שיש בכוחו של הבית המיוחד של יגור להעניק. לכן נזכרתי בסיפור הזה על אבא שלי. תודה לכולכם". שושן לוי (מדלינגר)

בתחילת המשבר, באיטליה שרו לצוותים הרפואיים מהמרפסות, בישראל מחאו להם כפיים ואצלנו אומרים תודה! תודה לכל הצוותים הנושאים בעול, כי עבודתכם והתגייסותכם אינה דבר מובן מאליה. תודה! על העבודה האפורה, ולעיתים הסיזיפית, שאתם עושים מתוך רצון לעזור, לתמוך ולהקל את המסע של החיים בצל הקורונה. ותודה לאנשים המתנדבים בקבוצות וביחידים מתוך חברות ומתוך הידיעה שבסופו של דבר כולנו, בסירה אחת ובשבילנו אתם הגשר על המים הסוערים של הימים האלה.

וההשמה שלו כסדנת טיפולים ותחזוקה לאופניים שלי נפתחה גם האפשרות להציע שירות רחב יותר לחברי יגור. עלות התיקונים בסדנה קשורה, כמובן, בסוג הטיפול ובמצב האופניים. אני נמצא פה בשעות הפנאי, בעיקר בערבים, תופס שלוה תוך כדי עבודה. מוזמנים להתקשר בכל זמן 050-2618403.

איפה לומדים לתקן אופניים? בשטח, בעבודה, הכול "תוך כדי".

לימודים אחרים? כן. באנגליה, לימודים ייעודיים בתחום התאמת האופניים לרכב. זאת תורה שלמה המשרתת ציבור ענק של רוכבים מקצועיים או חובבים "כבדים" (בכסף ובהשקעה, לא במשקל!). בחנות בחדרה היה לי סטודיו לעניין הזה. הדוגמה הכי טובה היא השאלה ששואלים כל כך הרבה אנשים, "איך מתאימים את הכיסא שלא יכאב בישבן" לאנשים שיושבים על האוכף (כיסא האופניים). זאת שאלה קריטית והתשובה קשורה למבנה ולהיקף האגן אצל כל אדם, יש לי 12 סוגים של אוכפים.

יש שעות פתיחה לסדנה? לא, הכול בתיאום טלפוני. בדרך כלל אני גמיש ומייד, גם בשבת.

התקלות השכיחות אצלנו? השמשת אופניים שעמדו מוזנחות בחוץ, בגשם. בדרך כלל צריך להחליף להם מעצורים, מכלולי הילוכים ושרשרת. זה עולה, אבל לקנות חדשים עולה פי 3 (כולל העבודה).

מה הטיפ שלך בשבילנו? לא להשאיר את האופניים בגשם. אופניים חשמליים מתקן? כן.

מה האופניים בשבילך, תחביב, פרנסה? גם וגם, זה אורח חיים, זה המעגל החברתי שלי, תשוקה וגם מחויבות גדולה. זה מי שאני כל החיים. ולא שלא ניסיתי דברים אחרים, ככה בשביל להדביק את ההתקדמות של החברים מסביב, בתארים אקדמיים ומקצועיים, זה מה שדחף אותי ללימודים בחו"ל, די מהר חזרתי למי שאני באמת, ולמה שנועדתי להיות.

אתה מעדיף עליות או ירידות? ירידות. השיא הוא הנצחונות שלי על עצמי, כשצריך להתגבר על תנאי קיצון: לקום בבוקר לרכוב בגשם שוטף, בבוץ, לסיים תחרות "אפיק ישראל" של 4-3 ימי רכיבה בשטח, 400 ק"מ, בטיפוסים קשים.

איפה זה מתנגש עם המשפחה? כל דקה. למזלי שני איתי. היא ידעה למה היא נכנסת ולא הפסיקה לפרגן ולתמוך. למרות שזה שואב אותי בסופי שבוע ובשבתות לתחרויות ואימונים, ולמרות השינה המוקדמת. שני מלווה אותי כמעט בכל תחרות, עם הבנות. באה לעודד ולתמוך. עוזרת לי להכין את הדברים בבית ובתחרות עצמה ודואגת שאשתה מים במהלך הרכיבה.

חיים לא קלים? ממש לא, חיים של ספורטאי. לא מתאימים לכל אחד. אבל זה מה שבחרתי מגיל מאוד מוקדם, וזה כל כולי. "משבר גיל הארבעים" יחסך ממני, כי בשבילי האופניים זה לחיות את החיים. זאת תעודת הזהות שלי. זה אני.

איפה תהיה עוד כמה שנים? באופניים, בודק אופציה של לימודי אימון מתקדמים בשווייץ. מאמן אופניים ברמה הגבוהה ביותר. שווייץ לא בשמים. כשנגמור ללקק את פצעי הקורונה, והשכל ירגע, נדווש קדימה.

שיחה עם אורן גונן, רוכב תחרותי ומכונאי אופניים, על החיים סביב הספורט, לרגל פתיחת סדנת התיקונים באופניים ב"בית התחביב".

אורן גונן בן 36 נשוי לשני (חברת "משאב", הנהלת חשבונות), אבא לרוני בת חצי שנה וגילי בת 3 ושלושה חודשים. בעשר השנים האחרונות היה בעל עסק, סטודיו להתאמות אופניים לרכב וחנות אופניים גדולה בחדרה. החנות נסגרה בגלל הקורונה ("היה לא פשוט, עדיין לא פשוט, אבל יצאנו מזה"). היום עובד כשכיר בתפקיד מנהל חנות אופניים ברשת "מצמון את מרוץ", בסניף מת"ם בחיפה.

איך הגעת לתחום האופניים? מגיל 13 אני רוכב אופניים בקבוצה ובתחרויות. מאז אני רוכב בצורה מקצועית, להוציא את תקופת השירות הקרבי בנח"ל. בתור נער צעיר ביליתי את החופשות בחנויות אופניים בלימוד ובעבודה ממש. ככה למדתי לתקן ונהייתי מכונאי אופניים. בקריירה התחרותית זכיתי ברגעי שיא רבים וגם כשלונות רבים. המוטיבציה והשכל משכו אותי קדימה. היום בגיל 36 אני מתחרה בקטגוריה "רמה 1", הכי גבוהה לבני גילי, שלהיות בה מכתוב שגרת חיים שלמה של כ-15-20 שעות אימון בשבוע, מאמן צמוד, תזונאי, תוספי מזון (אחרת הגוף לא מחזיק), בדיקות רפואיות, קבוצה ומעטפת גדולה מסביב.

מה שגרת היום שלך? היום שלי מתחיל באימון רכיבה של שתיים. מביא את הבנות ב-7:30 בבוקר לנן ויוצא לרכוב. החנות נפתחת מאוחר, כך שיש לי את הזמן, החזרה מהעבודה, כמובן, מאוחרת. אבל מספר פעמים בשבוע אני עושה גם אימון כושר בערב, בחדר כושר. בתשע וחצי אני כבר חייב ללכת לישון, כדי שאוכל לקום לאימון למחרת.

איך הוקמה הסדנה? הסדנה החליפה את "המחסן" שיצרתי במרפסת של ההורים, לשם פיניתי את כל תכולת החנות עם הסגירה. כשהגיעו האופניים במחסן עד נפש, פיניתי את המרפסת למקום הזה, קודם כל בשביל 3 זוגות האופניים המשמשים אותי לאימונים ותחרויות, וגם לשאר המלאי, כלי העבודה והציוד. חשוב לציין שתמיד הייתי כתובת לחברים שנוקו לעזרה והדרכה בתחום, וקיבלו אותה ברצון. ביגור, מצד שני, נוצר איזה ואקום בתחום תיקוני האופניים מאז סגירת "אופן קל" והפניות הללו התרבו. עם שכירת המקום מיגור

משדות יגור לחזית המאבק בקורונה

"ויקח יהוה אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" (בראשית ט"ו)

הקורונה, למשל, דוגר בגוף האדם שבועיים עד הופעת התסמינים, אך מתגלה דרך הביוב ביום הראשון!

הביוב הוא ההשתקפות של כל התחלואות של בני האדם, הכל יוצא לביוב וגם שאריות ה-RNA של וירוס הקורונה. אם אוספים דגימות ביום, אפשר להגיד כמה חולים יש באיזור נתון, כמו קיבוץ או שכונה בעיר. אם היו עושים את זה בהיקף גדול, אפשר היה לוותר על הסגרים ולסגור שכונות או ערים בודדות. קנדו פיתחה שיטה לחלק אזורים גדולים לקטנים יותר, לאסוף דגימות בצורה חכמה, ולנתח כמה חולים יש שם.

מיד אחרי הסגר הראשון הבנו, שהגיע הרגע לפרוץ קדימה. עשינו פיילוט נרחב עבור משרד הבריאות שהצליח, ב-9 ערים שונות בישראל. מה שמונע ממנו לצאת לדרך זה בעיקר פוליטיקה וכניסת החיסון "שמורידה את הרגל מהגז" של מקבלי החלטות.

חשוב להבין שחיסון שקול לאקמול. חיסון לא פותר את מקור הבעייה הגורמת להתפתותם של וירוסים קטלניים. יצרנו משוואה שבה אנחנו מזהמים את הסביבה ללא הבחנה ומדורבנים את היווצרותם של וירוסים חדשים ומזרזים את קצב הופעת המוטציות. גם הטכנולוגיה

גדי שרון לקח את זיכרון הילדות מריחות מי הקולחין בגדי"ש לפיתוח טכנולוגיה לניהול חכם של מערכות ביוב.

פרטים: גדי שרון (של אילן ועופרי, ומלכה ז"ל) בן 39, טבעוני. גר בהרצליה. בחמש השנים האחרונות משמש כמנהל פיתוח בחברת סטרט-אפ מצליחה בישראל, לקראת פריצה לשוק האמריקאי. נשוי לעדי שעובדת בסטרט-אפ לאבטחת מידע בענף לארגונים גדולים. שני העסקים פותחים משרדים בארה"ב, והמשפחה הקטנה עם שתי התאומות בנות ה-7.5, גיל וסרה, בדרך ל"רילוקיישן" בניו-ג'רזי.

לא עשיתי בגרות. המסגרת של משרד החינוך פיספסה עוד ילד עם פוטנציאל. זה לא מנע ממני להיות מייפ ביחידת "מורן" ולעבוד קרוב עם רפא"ל. אחרי 6 שנים השתחררתי ועברתי לצד השני, לרפא"ל, שתמיד מחפשים אנשים עם ניסיון מהשטח עבור פיתוח והפעלה של מערכות חדשות. במהלך 8 השנים ברפא"ל עשיתי BA כללי באוניברסיטה, אבל מבחינתי "הוסמכתי" כמהנדס תוך כדי, דרך הידיים והעבודה בשטח, סוג של מסלול עוקף טכניון. אחרי 8 שנים נמאס לי מהעולם הצבאי ורציתי להשקיע את המרץ והתשוקה במקום שעושה טוב לעולם. הכיוון היה לחבר בין האהבה לטכנולוגיה ודאגה לסביבה.

לפני חמש שנים הגעתי לפגישה עם מנכ"ל "קנדו" (סטרט-אפ לניהול חכם של רשתות ביוב). לא ידעתי מה הוא יכול להציע לי. סיפרתי לו על העבודה בגדי"ש, החיבור למי הקולחין ועל העבודה ברפא"ל. הוא הסתכל לי בעיניים, ושאל "אתה רוצה להיות מנהל פיתוח?"

הקורונה היא "הפיווט", נקודת המפנה, של "קנדו". כבר בשנות ה-80 הבינו בישראל, שהעתיד במלחמה נגד המגפות נמצא בביוב. מדינת ישראל היתה חלוצה במיגור מגיפת הפוליו בדיוק באופן הזה. חיידיק

אם המים מלוכלכים ומסוכנים, איך זה שהשקנאי בריא?
השקנאים לא בריאים, וייתכן מאוד שהקולחין שלנו יהפוך
אותם לנשאים. בסופו של דבר הזיהום שלנו חוזר אלינו.

ההבנה הזאת קיימת מזמן, אבל לא היתה מוטיבציה,
העולם אוהב פתרונות פלא המטפלים בסימפטום ולא
במחלה, אבל זה הולך להשתנות.

הפיתרון שאנו מציעים יגיע גם לקהילות קטנות כמו
יגור, זה רק עניין של זמן. בינתיים, יגור נהנית מהעבודה
שלנו עבור תאגיד המים של חיפה המאפשרת הפחתת
זיהומים במקור ובכך שיפור באיכות מי הקולחין להשקיית
השדות.

של קנדו לא תמנע זאת, אבל היא מאפשרת זיהוי מוקדם
ויכולת למנוע את ההתפשטות. העולם אוהב פתרונות קסם
מהירים וזולים, מחסנים ודי. זאת אשלייה, הרי לא נתחיל
עכשיו לחסן נגד קורונה כל שנה, כמו נגד השפעת, ואם כן,
מה יהיה כשתיגיע המגיפה הבאה, נוסיף עוד ועוד חיסונים?
זה טירוף!

הדרך היחידה למנוע עולם רווי מגפות, שלא כיף לחיות בו,
היא הפחתת זיהום האוויר, הביוב והאשפה. הווירוסים
נוצרים שם והם רק ילכו ויתגברו, כי הכדור הזה נהיה
צפוף, מלוכלך ומזוהם. זוכרים את הילד ההוא מהגן (סיפור
דמיוני), ששאל את הגננת בטיול למאגר (כשעוד הותרה
הכניסה לחברי יגור), "למה לי אסור לשחות ולשקנאים כן?

בהמשך לדיווח בגיליון הקודם: השיר החדש של עידית

באדיבותה של רוחלה ביאליסטוק מצאנו היום, יום רביעי 13.1.2021, בעיתון "הארץ" עמ' 6, בן שלו כותב על אלבומו
החדש של אורי הרפז "אהבה של אתמול ומחר" כך (בין היתר):
"אחרי שעזב את 'הפרברים' מוציא אורי הרפז לראשונה אלבום סולו, שבו הוא שר ולא רק מנגן..."
לקראת סוף המאמר הוא כותב:

"...השיר החדש השני באלבום, 'ארבע עונות ושיר', הוא חץ מוזיקלי שנורה מקשתו הגמישה והבוטחת של הרפז ופוגע
בול במטרה. המילים של עידית חכמוביץ' מתארות את ההתפעמות האנושית אל מול הטבע המשתנה במחזורים
קבועים, והמנגינה של הרפז מדלגת ברגליים קלות... ומנכיחה את יופיים של המרחבים ואת חדות האדם השואף
אותם אל קרבו. זמר עברי מודל 2021. יש דבר כזה, מתברר, והוא נשמע נהדר..."

חשוב לי לציין כי את השיר שמילותיו מצורפות, כתבה עידית די מזמן ושלחה לאורי הרפז. בעבר הדי רחוק הלחין
הרפז גם את השיר של עידית "בית בקצה הקשת" ושרה דורית ראובני בקדם-ארוויזיון (זכה במקום השני אחרי
"שירו" שביצעה שרהילה שרון ("הפרחים לצה"ל)).

את השיר החדש "ארבע עונות ושיר" אפשר לשמוע ביוטיוב (לכתוב בגוגל את שם השיר), וכדאי להאזין לו עם
המילים היפות ביד.

תזכורת וגעגוע לעידית ביום השנה השישי ללכתה.

נטע

**בית יגור משתתף בצערם של
נופרי צוק והמשפחה
על מות האב**

אחרי ביקור וטיול רגלי באתר הקדוש, קאסר אל-יהוד, שכל סביבתו חשודה במיקוש ישראלי משנות המרדפים בבקעה, עלינו על הסוסים ורכבנו אל נהר הירדן.

בצד הירדני נמצא אתר טבילה נוצרי מסודר ובו טבלו צליינים נוצרים. בצד הישראלי לא היה אז כלום. כל השטח היה חשוד במיקוש.

היום, בצד שלנו ישנו אתר טבילה מסודר ובנוי לתפארת. הרבה יותר אטרקטיבי מהירדני.

המשכנו לרכוב דרומה לאורך הירדן אל ים המלח. חצינו את ואדי קלט, הוא נחל פרת, מעליו גשר עבדאללה ההרוס. המשכנו לאתר קיבוץ בית הערבה ההרוס ובו מצבה וקבר אחים לחללי הקיבוץ, שנכבש ונהרס במלחמת העצמאות על ידי הצבא הירדני. השטח חזר לרשותנו במלחמת ששת הימים, 1967. המשכנו דרומה למה שהיה אתר מפעלי ים המלח עד מלחמת העצמאות. סיימנו בים המלח.

חוויה מיוחדת של העזה, נוף מרהיב והרפתקנות.

בעיתון ידיעות אחרונות מתאריך 11.1.2021 בעמוד האחורי הופיעה כתבה עם תמונות על מיסה של פעם ב-54, שנים, שנערכה לראשונה השנה בטקס חג ההתגלות בקאסר אל-יהוד, המקום השלישי בקדושתו בעולם הנצרות!!! על פי המסורת הנוצרית במקום זה על גדות נהר הירדן הטביל יוחנן המטביל את ישו ואת מאמיניו. חג ההתגלות חל כל שנה ביום ראשון שאחרי ה-6 בינואר. האתר נמצא בין גדר המערכת והירדן ולכן לא היה נגיש ואסור לכניסה, מה שנקרא שטח "צבאי סגור".

אבל לפני 17 שנה, ב-25.11.2004, הצליחו פרשינו לטייל באתר, הנמצא 15 ק"מ מזרוע למעבר אלנבי, העובר על גשר אלנבי אל מדינת ירדן. רוכבי יגור ההרפתקנים החליטו לנסות לטייל באתר!

אחרי טיפול ממושך ועקשני קיבלנו גם אישור וגם ליווי צבאי צמוד לשגעונות שלנו.

ואז, יום אחד על הבוקר, חיכה לנו גייפ סיור ליד האתר, שפתח לנו את שער גדר המערכת, איבטח וליווה אותנו לאורך כל היום.

לאמנון מאירי

לאחרונה סיימת להיות אחראי על מחסן הציוד, רוצים להגיד תודה רבה על 40 שנות שירות לחבר, תחזוקה של המחסן והציוד, אכפתיות לחברים, זמינות ושירות מעל ומעבר

בהערכה רבה ובריאות איתנה

המזכירות

אוהבת לכתוב שירה

שיחה עם נופר שגיא, לרגל פרסום שיר מפרי עטה במוסף הספרותי של הארץ

כפרה
באנגלית, הם אומרים "מצחיק" על דברים שהם מתכוונים לומר עליהם "משונה".
"it's a funny thing"
אבל זה לא.

הלוואי ויכולתי לצחוק כך גם בעברית
לפעמים מרגיש לי שכל מה שעברית עושה זה לבכות
זה נורא מצחיק, אנחנו אומרים
"אני מתה עליך"
"היה כיף רצח", "היה אש", "היה פצצה", "היה טיל"
"כפרה", אנחנו אומרים
"איך אני אוהבת אותך כפרה?"
"איך אני אוהבת אותך מחילה"
"איך אני אוהבת אותך סליחה, סליחה, סליחה"
"סליחה שאני אוהבת אותך"
את סולחת לי?

פרטים אישיים: בת לנבות ועינת, אחות תאומה
לספיר ואחות גדולה לרעות בת 21. חיילת
במסלול נח"ל.

בשעה טובה. מזל טוב!
- תודה רבה!

ממתי את כותבת?
בערך מאז שאני בת 8-9.

פורסמו כבר דברים שלך או שזה הראשון?
זה הראשון (חייד).

כותבת גם סוגות אחרות? פרוזה, פוסטים?
כותבת הול. פרוזה, קטעים, פוסטים.

ניסית לכתוב עם משקל וחריזה?
בעבר. כיום כמעט ולא.

איך הגיע הטקסט ל"הארץ"?
ראיתי בפייסבוק קול קורא להגשת שירים
לאנתולוגיית שירה של העיתון, הגשתי,
התקבלתי.

**השורה האחרונה בשיר מתייחסת לבן אדם או
לשפה העברית?**
משאירה את זה לפרשנות

את משוררת? רוצה להיות?
משורר זה פשוט אדם שכותב שירה, כך שבהחלט

כן. לגבי העתיד, אשמח לפרסם עוד שירים, נראה לאן החיים יקחו אותי.

מה הרגשת כשהשיר התפרסם?

מאוד התרגשתי, כמובן. כתבתי לכל החברים. לא ידעתי כמה אנשים באמת יקראו את זה ומי בכלל עוד מסתכל במוסף תרבות של עיתון הארץ. מסתבר שיותר ממה שחשבתי. אחרי שהעיתון יצא, פנו אליי כמה אנשים שלא סיפרתי להם ושראו את זה במקרה. התגובות היו מאוד מרגשות. נראה שאנשים אהבו את השיר ואני שמחה. לגבי ההרגשה, זה קצת כמו לשלוח את לחמי על פני המים. לא יודעת מי קרא או יקרא את זה, או מה הם יחשבו. זה די ממכר. ברגע שאני יודעת איך זה מרגיש שזרים גמורים קוראים דברים שכתבתי, אני רוצה עוד מזה.

את קוראת שירה?

קוראת, ולא מספיק. תמיד מחפשת משוררים חדשים אבל קשה לי למצוא קול שאני אוהבת יותר מכמה שירים שלו. חלק מהחברים שלי משוררים בעצמם, מי יותר מי פחות. נכון לעכשיו המשוררת האהובה עליי זו ויסלבה שימבורסקה, שלא כתבה בעברית בכלל.

שיחה עם יותם ורדי לרגל הוצאת ספרו השני "לגדול לרגלי הכרמל" סיפורי יגור וסיפורים אישיים

למה הספר? הקורונה היתה טריגר. כשאמי נפטרה אספנו אבא ואני את כל מה שכתבה, יומנים, רשימות וכו'. הזיכרון הזה נשאר חקוק וליווה אותי לאורך השנים. בתקופה האחרונה נוצר לי זמן פנוי בגלל הקורונה. נמצא הזמן לגשת לאוספים הגדולים של הרשימות והתמונות ולהפוך אותם לספר. כיוון שיש לי כבר ניסיון בהוצאת ספר, היה לי חשוב להוציא את הספר הזה בצורה מקצועית ולכן

הפנייה ליונה טפר, יונינה דור ומיכל מלכין. תוך כדי עבודה עלו זכרונות נוספים, שיספיקו לספר נוסף, אבל בינתיים אני מחכה. הכוונה היתה להוציא בשביל המשפחה ולחברים הקרובים. וככה הגענו ל-50 עותקים. כולם חולקו. ישנה גם מהדורה דיגיטאלית שתשלח חינם לכל דורש. במידה ויהיה עניין במהדורה מודפסת, נמצא את הדרך לאפשר זאת. לכשתתחדש הפעילות של מועדון יום ב', מן הסתם זאת תהיה ההזדמנות שלי לספר על הספר ולקרוא קטעים מתוכו.

מדוע בחרת לקרוא לספר "לגדול לרגלי הכרמל"? זה היה ביטוי שגור של אמא, המקפל בתוכו אין סוף זכרונות של שנינו, מטיילים בשבילי, פריחותיו, ציפוריו, קיניו וקולותיהן. היא הכירה את החי והצומח, אני רק הקשבת והפנמתי - ולצדרי לא ממש למדתי. "לגדול לרגלי הכרמל" זאת לא מליצה, אלא מציאות חיי. עד היום אני עובר למרגלותיו כמעט מדי יום.

יש סיפורים שלא פורסמו עדיין? כן, כאלה הקשורים למשפחה, אבל גם יגורים, למשל, הסיפור על אסתר רביקוביץ "רחוב הלולים".

היו סיפורים או פריטים שהתלבטת לגביהם? לא, אבל לגבי הפריטים המשפחתיים, העצובים כל כך, הייתי צריך לקבל אישור מהמשפחה, כמוכן. כך גם לגבי סיפורים אחרים בקובץ שקשורים באנשים ביגור.

סיפור שאתה אוהב במיוחד? "צבעי הקיץ", שהופיע פעמיים ביומן, וכל פעם השתנה והתעדכן, בנוף שהתעדכן ביגור.

תגובות? כן. די נלהבות. תגובה אחת ספציפית היתה "לדור שלי זה מעניין, השאלה אם זה יעניין אנשים מדור אחר וממקומות אחרים". לי השאלה הזאת פחות גורלית. כתבתי למשפחה, אבל כל תגובה מצד צעירים ומבוגרים מהמעגל

מתוך ההקדמה: "את אסופת הרשימות הזאת ריכזתי בימים ובשעות הרבים של ימי מגיפת הקורונה. במשך חודשים ארוכים של סגרים ובידודים, החיים משתנים, והיה לי הרבה זמן פנוי. אני כבר בשנה ה-84 לחיי וזה זמן טוב שמאפשר לי לעשות סיכום של התקופה מילדות לזיקנה. עשיתי אלבומי תמונות וצילומים שלי בארץ ובעולם, ועכשיו קיבצתי כמה מהרשימות שכתבתי בעבר ורובן התפרסמו ב"דפי יגור". תודות: ליונה טפר שערכה, ליונינה דור שהגיהה, למיכל מלכין שערכה ועיצבה. הצילומים בשחור לבן רובם מאוצר הצילומים של ערי גל. הצילומים בצבע - שלי".

הרחב של הקוראים, והן מגיעות! מרגשת ומשמחת. כך גם היה בספר הראשון שכתבתי, לא "בסט סלר". מי שקורא נהנה. לא מובן מאליו.

מאיפה הרצון והיכולת לספר סיפורים? מאמא שלי. זאת תכונה שהיתה בה. בתור ילד ובתור אדם צעיר לא ממש התייחסתי למה שכתבה. אחרי מותה פתאום נוצר בי הרצון לכתוב. התחלתי להוציא יומני טיולים. נרד גפן ז"ל עודדה אותי מאוד. מאז כתבתי יומני טיול. מדי פעם חזרתי לקרוא בהם והרגשתי שזה כתוב טוב. נתתי לחברים שטיילו איתי לקרוא. יותר מאוחר התחלתי לפרסם רשימות ביומן. זה הבשיל ב"היכולת החבויה בתוכנו", ספרי הקודם. הדחף שהיה עצור נפתח. עכשיו אני כותב בכיף, בחשק, בלי מעצורים. מה שיתפרסם יתפרסם.

האם צריך, וכיצד אפשר לטפח ולעודד אנשים לספר? צריך לשאול ולהתעניין. הילדים והנכדים מגיעים לפעמים ומבקשים סיפור. יש צמא לדעת סיפורים של סבא וסבתא. להרבה אנשים יש מה לספר, אבל לא לכולם יש יכולת. החוויה שלי היא טובה מאוד: אנשים מקשיבים, לפעמים צוחקים, ובסך הכל אוהבים, ומזה למדתי שיש לי את היכולת.

אסתר רביקוביץ ז"ל וחוני המעגל זצ"ל בעקבות הספר של יותם גדי רביב

מי שאוהב בני אדם ואוהב סיפורים יאהב את הספר. מעבר למאמץ היצירה, הכתיבה האישית בכפר הקטן היא בעיני ניצחון, של היכולת והאומץ של היחיד לדבר "מול כולם", לא רק "על המצב", אלא על עצמו: דברי זכרונות, ספרות ונפש. "שאפו" לכל מי שכתב ופרסם, ולמי שעוד יכתוב ויספר.

בעיני, לספר סיפור, במיוחד סיפור אישי, גם אם סיפורי אותו כבר, זה תמיד לספר אותו מחדש, ולספר על יגור זה לספר על כולנו מחדש, גם אם זה קרה פעם פעם. סיפורי יגור הנאספים ומצטברים בי, מעורבים בין מה שקרה לי ומה ששמעתי, הם המזווה שממנו אני רוקח את התשובה למה מיוחד כאן, ומה מעניין, ומה חשוב. השכחה והזיכרון נלחמים ונאבקים ביניהם. כל סיפור, חדש או ישן, שמסופר, מחזק את הזיכרון.

"דיש התיירס היבש", עם התמונה המקסימה, מחזיר אותי לסיפור על הפציעה של אבי, דניק. אבא התעורר בנעוריו בעין אחת מקלח תירס, שהשליך בו יאיר פלד ז"ל בשעת משחק בדיש. לא מזמן שאלתי חברת קיבוץ ותיקה, מה היא זוכרת על אבא שלי. "את הצעקה" - השיבה.

"רחוב הלולים" הוא אגדה אורבנית יגורית על אסתר רביקוביץ שלא יצאה כמה שנים מחדרה בגלל מחלה, וכשהשתכנעה סוף סוף לצאת, לא היכירה את יגור החדשה, התקרבה לקבוצת ילדים ושאלה (סליחה על הספויילר), "ילד היכן רחוב הלולים?" לא הכרתי את הסיפור. יותם מספר אותו נהדר.

מוטיב האדם או האל שישן זמן רב והתעורר למציאות חדשה מוכר מהספרות והמיתולוגיה. בין היתר, יש בו כדי לעמת את הקורא עם השאלה, מה היית רוצה שישאר אחריך? אחת הדוגמאות הידועות היא של חוני המעגל, ואני מביא אותו כאן בשלמותו לכבוד חג ט"ו בשבט שחגגנו השבוע.

- פעם אחת היה (חוני) מהלך בדרך, ראה אדם אחד שהיה נוטע חרוב. אמר לו: זה לכמה שנים טוען פרות? (מתי ייתן החרוב הזה פירות?) אמר לו: לשבעים שנה. אמר לו: כלום ברי לך שתחיה שבעים שנה, ותאכל ממנו? אמר לו: אני מצאתי את העולם בחרובים; כשם שנטעו אבותי לי כך אטע אני לבני. ישב חוני לאכל, נפלה עליו שנה ונתנמנם. עלה צוק (סלע) והקיף עליו ונתכסה מן העין וישן שבעים שנה. כשנער (כשהתעורר) ראהו לאדם אחד שהוא מלקט מאותו חרוב. אמר לו: אתה הוא שנטעתו? אמר לו: אבי אבא. אמר: ודאי מנמנם הייתי שבעים שנה. ראה אתונו שילדה לו ילדים ערים. הלך לביתו, אמר להם: בנו של חוני המעגל היכן? אמרו לו: בנו אינו בעולם, אבל יש בן בנו. אמר להם: "אני חוני המעגל" - ולא האמינו לו. הלך לבית המדרש, שמע החכמים אומרים: ברוך לנו שמועה (הלכה) זו עכשו כבנימי של חוני המעגל, שכשהיה נכנס לבית המדרש, כל קשיה שהיתה להם לחכמים היה מישבה. אמר להם: "אני חוני", ולא האמינו לו, ולא נהגו בו כבוד כראוי לו. חלשה דעתו ובקש חכמים (התפלל) - נמת. אמר רבא: זה שאמרין הבריות: "או חברותא או מיתותא". (פתגם עממי בארמית שפרושו, "או חבורה או מיתה"). (תלמוד בבלי, מסכת תענית)

"או חברותא או מיתותא" יכול לשמש בוויכוח "האם יש להפחית את המיסוי ביגור", את שני הצדדים. גם בקרב מי שהחברותא של יגור יקרה להם, "הקהילה, המשפחה" - כמאמר המצטרפים החדשים מדי שנה. יהיו שיגידו שהחברותא היא הנתנה של החזקים לחלשים על פי החלטות הקהילה, ויהיו שיגידו, אכן הנתנה - אבל על פי הרצון הטוב ולא מכפייה וכובד מס, שאחרת יגבר הניכור ותעלם החברותא.

מי יתן ותגבר אהבתנו ליגור, לאדמתה, לנופיה, לעציה, לאנשיה ולסיפוריה, על המחלוקות בינינו, יעמיקו שורשינו, יתחזק גופנו, וימתיקו פירותינו. מי יתן ונזכה, שיצאו צאצאינו לקטוף חרובים, רימונים, תאנים, שסק ואבוקדו, שנטעו אבותינו ואימותינו, ונטענו אנו כאן. ישוטטו ויטיילו ברחבי יגור, יגלו מחדש את הדברים שהצלחנו לשמר, ויספרו, באהבה(!) את סיפורי יגור של אז והיום לילדיהם, אמן.

רוברטו (רובי) ורדי - לזיכרו

רובי אהוב שלנו,

אנחנו מלווים אותך היום, ונפרדים ממך למרגלות הכרמל שכל כך אהבת ושהיה לך לבית שנים ארוכות וטובות. בתקופה המורכבת הזו אנו כאן כדי להיפרד ממך גם בשם בני המשפחה האהובים שלך הנמצאים רחוק כל כך, ולא יכולים להיות כאן - גיל ומלה, דניאל ואמילי, יונתן ואלינור בשבדיה, אריאל, מאיה ונעם בקנדה. מלווים אותך איתנו היום סוני שהיה כל כך קרוב אליך ומסור לך בשנים האחרונות ואשתו היקרה דניה.

סיפורו של רובי מתחיל בהונגריה, בה עבר את השואה, דרך צילה ועד לכאן, ליגור. לפני עשר שנים במסגרת השתלמות בנושא השואה בחרתי לתעד את סיפורו של רובי. במפגשים מרתקים עם עזה ורובי שמענו, זך ואני, לראשונה את הסיפור המלא על לידתו. לבקשתם של גיל ועופר אספר כאן קצת ממה ששמעתי באותן שיחות.

רובי נולד בהונגריה ב-21 ביוני 1935 כבן שלישי לאביו ארנסטו ולאמו אסתר. בשנתו הראשונה גדל בעיירת שדה ששמה מזקרטש. אחיו הבכור, אישטוואן, שנספה בשואה, היה מבוגר ממנו ב-11 שנה. אחותו, ורה, הייתה מבוגרת ממנו ב-5 שנים. שם המשפחה שלו היה אונגרליידר, שבט מאוד גדול ומפורסם מהונגריה. בהיותו בן שנה, ב-1936, המשפחה נדדה לבודפשט והשתקעה שם, ורובי למד שם בגן ובבית ספר יסודי.

השואה החלה מבחינתם רק כאשר הגרמנים נכנסו לבודפשט במרץ 1944. שנים רבות הוא לא עסק כלל במה שהיה שם, לא דיבר עם הוריו על מה שאירע כשעוד היו בחיים, לא מילא דף עד על אחיו הבכור שנספה, ולא סיפר את סיפורו המלא. הדברים נמחקו בהדרגה מהזיכרון, ואולי רק הודחקו לשנים רבות. כשהחלה המלחמה לקחו את אביו ואת אחיו הבכור לפלוגות עבודה בתוך שטח הונגריה. מדי פעם הם קיבלו גלויה והספיקו לבקר את האח, אבל יותר לא נפגשו. רובי נשאר בבודפשט עם אמו ואחותו, וסיפר על סימון הבתים כבתי יהודים, על הטלאי הצהוב ועל עמידה ממושכת במגרש שבו שהו כל הלילה, וממנו היו אמורים להישלח לאושוויץ, אלא שבמפתיע שחררו אותם. הימים עברו בגיחות פתאומיות של אנשי המשטרה על הבתים, ויותר מפעם אחת ניצלו חייו בזכות תעודות מזויפות ויחס אנושי מצד השוטרים.

רובי סבל משיתוק ילדים (פוליו) מאז גיל 5, ולכן אמו הגנה עליו ופינקה אותו בבית. כשגברה הסכנה אמו החליטה להצילו, ולקחה אותו לבית ילדים צפוף בעשרות רבות של ילדים. תנאי החיים שם היו קשים, והיה מחסור באוכל. כל הילדים הקטנים מתו ברעב. רובי ניצל, כי אמו השיגה לו מדי פעם משהו לאכול. ממרחק השנים הוא ידע לומר בוודאות כי רק בזכות אמו נשאר בחיים. אם לא הייתה מגניבה לו אוכל, היה מת מרעב.

עם סיום המלחמה האב חזר ממחנה העבודה, אבל האח לא חזר, ואיש לא ידע מה עלה בגורלו. לכאורה חזרו לתפקד כמשפחה, אבל לא דיברו על מה שקרה, ולא הזכירו את האח שאיננו. כל אחד מבני הבית נשאר עם המחשבות והזיכרונות על מה שאירע ומה שאיבדו, אבל הם לא דיברו ביניהם.

רובי היה בן 10 כשהסתיימה המלחמה, ושנים רבות לא עסק בכך כלל, אבל הזיכרונות לא הרפו ממנו, בבגרותו ניסה לחפש קצת מידע על אודות המשפחה, אבל כבר לא היה את מי לשאול. בחודשים האחרונים אל מול הסערות במדינה צפו ועלו בו הזיכרונות ובשיחת טלפון בינינו אמר לי שלא יכול היה לשאת את מראה השוטרים שאוזקים אנשים חרדים, כי מיד חזרו אליו המראות מילדותו.

ב-1956 בהיותו בן 21 פרץ המרד של ההונגרים נגד הרוסים, והוא החליט לברוח מהונגריה, ונסע לצילה לשנה וחצי. ב-1958 חברים שלו סיפרו שהסוכנות היהודית מאפשרת לעלות לישראל, וכך הגיע לארץ לקיבוץ כיסופים לזמן קצר, וחזר לעוד שנתיים לצילה. ב-1960 חזר לארץ ויצא מטעם כיסופים ללמוד באורנים הוראת טבע, שם פגש את עזה. אחרי חתונתם ב-1963 גרו עוד זמן קצר בכיסופים ולקראת לידתו של גיל, בנם הבכור, חזרו ליגור.

שלוש שנים אחרי גיל הצטרף עופר למשפחה שבניתם, בית צנוע לצד הבית הקיבוצי שהיה לב החיים שלכם. ביגור קראו לך רוברטו, אבל בשבילנו, המשפחה, היית רובי. במשך שנים רבות אימצתם למשפחתכם את אורית שהייתה בת בית אצלכם, ושמרה על קשר אתכם גם מרחוק.

עם השנים נדדתם בין הבתים, בהתחלה הצריף הקטן ולידו הדשא, ממש למרגלות הכרמל, עליו שיחקנו כילדים, כשהבית הקטן לא הכיל את צווחות המשחק המשותף. זמן קצר גרתם בדירה קטנה באמצע הקיבוץ, מתגעגעים לחוף הירוק, עד שחזרתם למקום האהוב עליכם, בקצה הקיבוץ ליד הוואדי, ממנו אפשר בקלות לעלות בשבילי הכרמל.

במשך השנים רובי עבד בלגין, היה חבר במזכירות המורחבת, למד קורסים בהנהלת חשבונות ועבד שנים רבות בהנהלת החשבונות בקיבוץ. בזמנו החופשי אהב מאוד לצלם, ולכד בעדשת המצלמה רגעים משפחתיים ונופים ייחודיים.

חלפו שנים, הבנים גדלו, המשפחה התרחבה, גיל ומלה התחתנו והפכו אתכם לסבא וסבתא עם לידתו של דניאל, בכור הנכדים. עופר ואריאל התחתנו, והשמחה על כל נכד נוסף ועל המשפחה המתרחבת הייתה גדולה. כמה התרגשתם ושמחתם על כל ביקור של הבנים, הכלות והנכדים. חודשי הקיץ היו חגיגה מתמשכת של בריכה, טיולים וארוחות משפחתיות, הזדמנות ליהנות מכל רגע ולאסוף זיכרונות נפלאים עם המשפחה היקרה כל כך. כל עוד יכולתם נסעתם לקנדה ולשבדיה, וביקרתם את המשפחה כמה שאפשר.

רובי יקר, הבית של עזה ושלך היה לי תמיד בית. כמה אהבתי לבוא אליכם. כילדה הייתי צמודה לעזה, הולכת איתה לעבודה, ומשוחחת איתה על עניינים שברוח. ככל שבגרתי נוצרה שפה משותפת גם בינינו, וכמה התרגשתי שסיפרת לנו בפתיחות ובדמעות בעיניים את סיפור חיך הקשה. בשנים הראשונות לאחר לכתה של עזה היה לך קשה מאוד. הלכת מדי יום לבית הקברות, דיברת איתה לא מעט והמשכת לחיות את הנוכחות שלה בבית יום יום. לאט לאט שיתפת אותנו יותר בעולמך, דיברת, סיפרת, שוחחנו על עניינים שונים, ותמיד שמרת על הוש ההומור שלך ועל ההתבוננות החיובית בדברים, גם כשהגוף החל לבגוד.

בשנים האחרונות הלכת ונחלשת, בקושי יצאת מהבית, אבל המשכת לשמור על אנרגיות ועל חיוך קבוע, עד השבועות האחרונים שבהם צללת לעולם משלך. מפעם לפעם צפו זיכרונות עבר שלאט לאט נמוגו איתך לתוך החשכה. בשבועיים האחרונים הספקת לראות את עופר וגיל היקרים לך כל כך, לדבר איתם ברגעי החיבור האחרונים ולהיפרד.

בשם המשפחה רצינו לומר תודה גדולה לאנשי יגור על התמיכה והעזרה בתקופה הזו ובעיקר לצוות המרפאה על המסירות הגדולה. חיבוק גדול לגיל ומלה, עופר ואריאל, דניאל ואמילי, יונתן ואלינור, מאיה ונעם, וחיבוק גדול לסוני ודניה שהיו איתך בשנים האלו ועטפו אותך בהמון אהבה.

רובי, אהוב שלנו, תחסר לנו עם החיוך שלך, האופטימיות וההומור המיוחד. תחסר לנו בחגים ובשמחות ונזכור בגעגועים שיחות קטנות ליד השולחן. איש צנוע כל כך במשפחה תוססת וגדולה. ובתוך המפגשים שעוד יהיו בעתיד, כשניפגש עם עופר וגיל ועם המשפחות או בשגרת היום-יום, ניזכר בך בגעגועים. היה שלום.

יעל עומר (אחינית של עזה)

רובי היקר

אני בטוחה שאתה לא רוצה לווייה עצובה. מאיזה מקום נסתר עכשיו אתה מסתכל על האנשים שעומדים פה ואתה מחיך: "מה אתם עצובים כל כך? הרי כבר טוב לי אני פה ליד עזה, התחבקנו, הכנתי לה סלט, סיפרתי לה על המשפחה, על האנשים בקיבוץ ואנחנו שותקים עכשיו, מפני שכל הנצח לפנינו ויהיה לנו עוד זמן רב לדבר". אתה מחיך שם באי-שם, כי אתה יודע שאלה שנשארו כאן יזכרו אותך תמיד. נזכרו את הבדיחות שלך, את החיוך, את העזרה, את המילים הטובות. תמיד השתדלת רק לתת ולעזור. ואתה לא רצית לקבל עזרה אף פעם, מאף אחד.

הייתה לך ילדות קשה. עברת את השואה. רק לפני חמש שנים סיפרת לי כיצד עברת את כל הזוועות. מכל הילדים שבבית היתומים נשארת לבד בחיים. כל החיים שלך סחבת את הכאב של הניצול. בתור ילד תקפה אותך מחלת הפוליו. אך לא נתת לאף אחד לרחם עליך. כל דבר רצית ויכולת לעשות גם ביד הלא בריאה שלך. ביום שהכרתי אותך, ב-12 באפריל בשנת 1990, דיברנו שעות. בשבועות הראשונים של האולפן, אנחנו הצעירים ההונגרים היינו אצלכם כמעט כל ערב. וזמן רב אני בכלל לא שמתי לב שמהו לא בסדר ביד שלך. אך שמתי לב לאישיות שלך ולסיפורים המרתקים שלך ולחוש ההומור ההונגרי שלך. סיפרת על שנת 1956 כשנסעת לציילה לדוד שלך, כי חשבת ששם אולי יהיה טוב יותר מאשר בהונגריה הקומוניסטית. ובציילה הדברים התנהלו מעל למצופה: התחלת להתעשר. אך אתה נבהלת מזה והחלטת לעלות ארצה, לקיבוץ כיסופים. שם ראו שאתה איש מוכשר ושלחו אותך ללמוד שתהיה מורה למתמטיקה ולפיזיקה. ובמכללה הכרת את עזה ואמרת לה משהו על ספינת חיך ועל המעגן... והיא הסכימה לקשור את חייה בחיך.

הכרתי אתכם כשהייתי בת 19, ונהיייתם הורים שלי. מכם למדתי את שפתי השנייה, מכם למדתי את כל חידודי הלשון שאני יודעת בעברית, מכם למדתי מהי אהבת הארץ, מכם למדתי שאין בלתי אפשרי.

פגשתי אותך לפני שנה וכבר היית מאוד חולה. גם אז רצית רק לתת. אני כל כך מקווה שבמקום שבו אתה נמצא עכשיו, אתה רק תקבל ותקבל ושיאהבו אותך שם ויחבקו אותך שם, ושתוכל לספר בדיחות וכל מי שישמע יצחק. ואתה תהיה מרוצה ותגיד "בדיחה טובה".

אני אוהבת אותך ואזכור אותך תמיד.

ארזיקה

ט"ו בשבט יצירתי

בגלל הסגר נציין את ט"ו בשבט
בשבת 6.2

בתוכנית: הפעלות, דוכני מזון, מוסיקה וחברים

המעוניינים לפתוח דוכן מוזמנים ליצור קשר עם יעל שמשי
בערב ט"ו בשבט, יום ה' 28.1 נחלק הפתעה לקהילתנו.
צוות ועדת תרבות

בשער: הגנים בסגר והגנות מפעילות את הילדים מרחוק. בגן אורן הילדים יחד עם ההורים קיבלו משימה לכתוב עם אביזרים שונים את המילים שבת שלום, והכינו סרטון מכל התמונות (בתמונת השער נעה בניסטי). בגן חצב, כפעילות סיכום לחג המשק הכינו משחק "המירוץ ליגור" משפחתי! המשפחות עברו באתרים בהם ביקרו הילדים לפני הסגר. הידע היה אצל הילדים ועבר מהם למשפחות. בסיום קיבלו הילדים מדליות של "לא סתם קיבוצניק - יגורניק!"